

assignatura: DINÀMIQUES TERRITORIALS I DEL PAISATGE

codi: 28177

professores: Albert Pélachs (despatx B9-052 / ☎ 935813079 / ✉ Albert.Pelachs@uab.es)

cicle: Segon

Quadrimestre: Segon

crèdits: 6

tipus: Optativa

Horari de classe: Dt-Dj 13.00-14.30 h.

Atenció alumnes: : per determinar

Dates d'examen: 07-VI / 08.30 h. (1ª conv.) - 09-IX / 13.00 h. (2ª conv.)

dates sortida de Per determinar

camp:

CONTINGUT

En aquest curs es farà una introducció a la teoria i pràctica del estudi de paisatge vistos des de la geografia. Per això, es repassaran les principals escoles geogràfiques que han treballat aquest tema en el passat i les noves maneres d'analitzar-lo en l'actualitat.

A partir de l'anàlisi d'un cas pràctic es descriuran les principals tècniques d'anàlisi del paisatge, posant especial èmfasi en les que permeten fer-ne una visió diacrònica.

OBJECTIUS

Un dels objectius de l'assignatura és que l'alumne sigui capaç de reconèixer els principals trets teòrics de les diferents "escoles" geogràfiques que han influenciat els estudis de paisatge actuals. Igualment, l'alumne serà capaç d'analitzar i interpretar un paisatge posant especial atenció en la seva dinàmica i els diferents elements que el componen.

TEMARI

I. Teoria del paisatge

- 1 El paisatge origen del terme i algunes definicions
- 2 Els antecedents: viatges i viatgers
- 3 Els estudis de paisatge de Carl O. Sauer i l'escola culturalista
- 4 Els estudis de paisatge a l'Europa de l'Est: l'escola russa
- 5 Els estudis de paisatge de Georges Bertrand i l'escola de Toulouse
- 6 El paisatge a la geografia espanyola: de Manuel de Teran a Martínez de Pisón
- 7 El paisatge a la geografia catalana I: de Pau Vila a Maria de Bolós
- 8 El paisatge a la geografia catalana II: Joan Nogué i l'escola humanística
- 9 Els estudis de paisatge i el postmodernisme
- 10 Els estudis d'ecologia del paisatge
- 11 Els estudis de paisatge vistos des de l'arquitectura i altres disciplines no geogràfiques

II. Tècniques d'anàlisi per a l'estudi del paisatge aplicades a un cas concret

- 12 Tècniques d'anàlisi I: geohistòria ambiental
- 13 Tècniques d'anàlisi II: fons documentals
- 14 Tècniques d'anàlisi III: els sistemes d'informació geogràfica
- 15 Tècniques d'anàlisi IV: el dibuix
- 16 Tècniques d'anàlisi V: altres tècniques

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà a partir d'un examen teòric (40%) i un treball pràctic (60%) que consistirà en la comparació entre dos moments temporals diferents d'un territori i el seu paisatge, per la qual cosa es treballarà amb una fotografia antiga (iniciis-mitjan segle XX) i una d'actual del mateix lloc que cadascú haurà d'anar a fer. En la nota final es tindrà en compte qualitativament els exercicis pràctics efectuats a classe.

BIBLIOGRAFIA

- BÉRINGUIER, P.; DÉRIOZ, P. i LAQUES, A.E.(1999). *Les paysages français*. Paris, Armand Colin.
- BERTRAND, C. i BERTRAND, G.(2002). *Une géographie traversière. L'environnement à travers territoires et temporalités*. Paris, Arguments
- BOLÓS, M. (1992). *Manual de Ciencia del Paisaje*. Barcelona, Masson.
- BUREL, F. i BAUDRY, J. (2000). *Écologie du paysage. Concepts, méthodes et applications*. Paris, Editions TEC & DOC
- CABERO, V.; GARCÍA, L.V.; MARTINEZ, E. i d'altres (1998). *Paisaje y medio ambiente*. Valladolid, Fund. Duques Soria, Grupo Endesa, Univ. Valladolid.
- CHEVALIER, M. (1928). *El paisatge de Catalunya*. Barcelona, Editorial Barcino.
- GÓMEZ, J.; ORTEGA, N. i d'altres (1988). *Viajeros y paisajes*. Madrid, Alianza Universidad.
- GÓMEZ, J., MUÑOZ, J. i ORTEGA, N. (1994). *El pensamiento geográfico*. Madrid, Alianza. 1a edició 1982.
- GÓMEZ, J. (dir) (1999). *Los paisajes de Madrid: naturaleza y medio rural*. Madrid, Alianza i Fundación Caja Madrid.
- MARTÍNEZ, E. (2000). *Cuadernos de montaña*. Madrid, Temas de hoy.
- MARTÍNEZ, E. (dir.) (2000). *Estudios sobre el paisaje. Colección de Estudios*. Múrcia, UAM Ediciones i Fund. Duques Soria
- METALIÉ, J.P. (1986). "Photographie et histoire du paysage: un exemple dans les Pyrénées luchonnaises". *Revue Géographique des Pyrénées et du sud-ouest*, tome 57, Fasc. 2: 179-208.
- NOGUÉ, J. (1991). *Els nacionalismes i el Territori*. Barcelona, el Llamp.
- ROMA, F. (2000). *Els Pirineus maleïts*. Barcelona, Alta Fulla.
- ROGER, A. (dir.) (1995). *La théorie du paysage en France (1974-1994)*. Seyssel, Champ Vallon
- ROGER, A. (2000). *Breu tractat del paisatge*. Barcelona, la Campana. 1a edició 1997. Traducció Lourdes Bigorra.
- ROUGERIE, G. i BEROUTCHACHVILI, N. (1991). *Géosystèmes et paysages. Bilan et méthodes*. Paris, Armand Colin.
- SAUER, C.O. (1997). "La morfologia del paisatge". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*. 43: 155-186. 1a edició 1925. Traduc. de Montserrat Cuxart.
- SIMMONS, I.G. (1996). *Changing the Face of the Earth*. Leicester, Blacwell, 1a. edició 1989.
- VILA, P. (1977). *La fesomia geogràfica de Catalunya*. Barcelona, editorial Laia. 1a. edició 1937.